

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНВАЗІЙНІ ХВОРОБИ БДЖІЛ, ДРІБНИХ ТВАРИН І ПТАХІВ
(вибіркова фахова навчальна дисципліна)

освітньо-професійна програма Ветеринарна медицина
спеціальність 211 Ветеринарна медицина
галузь знань 21 Ветеринарна медицина
освітній ступінь Магістр
факультет Ветеринарна медицина

Розробник: Мельничук В., кандидат ветеринарних наук, доцент, доцент кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

Гарант: Киричко Б., завідувач кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор

Полтава
2021 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Інвазійні хвороби риб
Назва структурного підрозділу	Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Мельничук Віталій, кандидат ветеринарних наук, доцент Контакти: ауд. 70 (навчальний корпус № 1) e-mail: melnychuk86@ukr.net , тел.: 066 674 7809, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/melnychuk-vitaliy-vasylovych
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	211 Ветеринарна медицина
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	«Паразитологія та інвазійні хвороби тварин»

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами вищої освіти знань щодо морфологічних особливостей, біології збудників інвазійних хвороб бджіл, дрібних тварин і птахів, методів їх діагностики, способів та засобів лікування і профілактики інвазій.

Основні завдання навчальної дисципліни: опанування здобувачами вищої освіти методів діагностики паразитарних хвороб бджіл, дрібних тварин і птахів: життєвих анамнестичних, епізоотологічних, клінічних, лабораторних та посмертних – гельмінтологічного розтину тварин; засвоєння методів встановлення показників екстенсивності та інтенсивності інвазії; навчитись складати план заходів по боротьбі та профілактиці інвазійних хвороб бджіл, дрібних тварин і птахів та призначати лікарські засоби.

Компетентності:

загальні:

1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові:

1. Здатність використовувати лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання діагностичних, лікувальних та профілактичних заходів за інвазійних хвороб бджіл, дрібних тварин і птахів.

2. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи щодо боротьби та профілактики інвазійних хвороб бджіл, дрібних тварин і птахів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Збирати анамнестичні дані, проводити діагностичні дослідження та їх інтерпретацію за інвазійних хвороб бджіл, дрібних тварин і птахів.

ПРН 2. Розробляти карантинні, оздоровчі заходи, методи діагностики, профілактики та лікування за інвазійних хвороб бджіл, дрібних тварин і птахів.

Методи навчання:

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекція, бесіда.

Практичні методи: лабораторні роботи.

За логікою: узагальнення, конкретизація.

Методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи.

Програма навчальної дисципліни:**Тема 1. Протозойні хвороби дрібних тварин.**

У темі розкриваються питання щодо особливостей морфології, біології, епізоотології, клінічних ознак, діагностики, заходів боротьби та профілактики протозойних хвороб дрібних тварин.

Тема 2. Гельмінтозні хвороби дрібних тварин.

У темі розкриваються питання щодо особливостей морфології, біології, епізоотології, клінічних ознак, діагностики, заходів боротьби та профілактики гельмінтозних хвороб дрібних тварин.

Тема 3. Акарозні та ентомозні хвороби дрібних тварин.

У темі розкриваються питання щодо особливостей морфології, біології, епізоотології, клінічних ознак, діагностики, заходів боротьби та профілактики акарозних та ентомозних хвороб дрібних тварин.

Тема 4. Протозойні хвороби птахів.

У темі розкриваються питання щодо особливостей морфології, біології, епізоотології, клінічних ознак, діагностики, заходів боротьби та профілактики протозойних хвороб птахів.

Тема 5. Гельмінтозні хвороби птахів.

У темі розкриваються питання щодо особливостей морфології, біології, епізоотології, клінічних ознак, діагностики, заходів боротьби та профілактики гельмінтозних хвороб птахів.

Тема 6. Акарозні та ентомозні хвороби птахів.

У темі розкриваються питання щодо особливостей морфології, біології, епізоотології, клінічних ознак, діагностики, заходів боротьби та профілактики акарозних та ентомозних хвороб птахів.

Тема 7. Інвазійні хвороби бджіл.

У темі розкриваються питання щодо особливостей морфології, біології, епізоотології, клінічних ознак, діагностики, заходів боротьби та профілактики інвазійних хвороб бджіл.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 195

Кількість кредитів – 6,5

Форма семестрового контролю – залік

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма, презентації

Форми оцінювання результатів навчання

Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

1. Ведення конспекту (0–1 бал): ведення конспекту оцінюється залежно від якості роботи від 0 до 1 балу за одну лекцію (2 академічні години):

0 балів – відсутній конспект теоретичного матеріалу з теми лекції.

1 бал – є конспект теоретичного матеріалу з теми лекції, де у повному обсязі зазначені основні методи збору анамнезу, методи діагностики, лікування та профілактики за інвазійних хвороб.

2. Виконання завдань на лабораторних роботах (0–2 бали):

0 балів – лабораторну роботу здобувач вищої освіти не виконав та не представив звіт.

1 бал – лабораторна робота, в якій здобувач вищої освіти розкрив тему, використав паразитологічні та дослідницькі методи, але є окремі помилки та сформульовано висновки без обґрунтування щодо проведених діагностичних досліджень.

2 бали – лабораторна робота, в якій здобувач вищої освіти проявив творчий підхід до вирішення завдання, використано паразитологічні та дослідницькі методи, аргументовано висновки щодо проведених діагностичних досліджень та при захисті здобувач вищої освіти проявив індивідуальний і творчий підхід.

3. Виконання завдань по самостійній роботі: критерії оцінювання наведено у таблиці:

**Критерії та шкала оцінювання виконання завдань по самостійній роботі
(за кожне виконане завдання окремо)**

№ самостійної роботи	Кількість балів	Критерії оцінювання
С.Р. 1–7	0	Відсутність виконання завдання
	1	Нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій він не в повному обсязі відповів на поставлені питання щодо розробки карантинних, оздоровчих заходів, вибору методів профілактики та лікування бджіл, дрібних тварин і птахів. Відсутні висновки щодо теми самостійної роботи.
	2	Нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій він не в повному обсязі відповів на поставлені питання щодо розробки карантинних, оздоровчих заходів, вибору методів профілактики та лікування бджіл, дрібних тварин і птахів. Відсутні висновки щодо теми самостійної роботи.
	3	Нараховується здобувачу вищої освіти коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи и, в якій він змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання щодо розробки карантинних, оздоровчих заходів, вибору методів профілактики та лікування бджіл, дрібних тварин і птахів. Продемонстрував вміння робити висновки щодо теми самостійної роботи.

Формами семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є: **залік**, який виставляється за поточним оцінювання впродовж семестру.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Ведення конспекту	Виконання завдань на лабораторних роботах	Виконання завдань по самостійній роботі	
Тема 1. Протозойні хвороби дрібних тварин	2	8	3	13
Тема 2. Гельмінтозні хвороби дрібних тварин	3	10	3	16
Тема 3. Акарозні та ентомозні хвороби дрібних тварин	2	8	3	13
Тема 4. Протозойні хвороби птахів	2	10	3	15
Тема 5. Гельмінтозні хвороби птахів	2	10	3	15
Тема 6. Акарозні та ентомозні хвороби птахів	2	10	3	15
Тема 7. Інвазійні хвороби бджіл	2	8	3	13
Разом	15	64	21	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Акбаев М.М. Паразитология и инвазионные болезни сельскохозяйственных животных. М., 1998. – 743 с.
2. Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин / В. К. Чернуха та ін. К., 1996. 446 с.
3. Практикум із паразитології / В. Ф. Галат та ін. К., 1999. 191 с.
4. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин / В. Ф. Галат та ін. К., 2003. 462 с.
5. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин (практикум) / В. Ф. Галат та ін. К., 2004. 238 с.
6. Наливайко Л. І., Палій А. П., Євстаф'єва В. О., Родіонова К. О., Івлева О. В. Хвороби хутрових тварин: науково-методичний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 412 с.

Допоміжні

1. Дахно І.С., Березовський А.В., Галат В.Ф. Атлас гельмінтів тварин. К., 2001. 118 с.
2. Євстаф'єва В. О., Гаврик К. А., Гаврик Б. А. Рекомендації щодо діагностики та заходів боротьби з акарозами собак. Полтава, 2015. 33 с.
3. Галат В.Ф., Євстаф'єва В.О., Галат М.В. Морфологія гельмінтів тварин (атлас). Полтава, 2009. 100 с.
4. Натягла І. В., Євстаф'єва В. О., Мельничук В. В. Рекомендації з діагностики, лікування та профілактики капіляріозу курей. Полтава, 2017. 28 с.
5. Євстаф'єва В. О., Клименко О. С., Кисельова Л. Ю., Коваленко В. О. Малофагози курей: монографія. Полтава: Укрпромторгсервіс, 2018. 96 с.
6. Єресько В. І., Євстаф'єва В. О., Мельничук В. В. Рекомендації з діагностики, лікування та профілактики капіляріозу гусей. Полтава, 2018. 28 с.
7. Кравченко С. О., Мельничук В. В., Канівець Н. С., Бурда Т. Л. Особливості епізоотології саркоптозу собак у місті Полтаві. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2020. № 3. С. 213–218. doi: 10.31210/visnyk2020.03.24.
8. Yevstafieva V., Horb K., Melnychuk V., Bakhur T., Feshchenko D. Ectoparasites *Ctenocephalides* (Siphonaptera, Pulicidae) in the composition of mixed infestations in domestic dogs from Poltava, Ukraine. *Folia Veterinaria*. 2020. № 64 (3). P. 47–53. doi: 10.2478/fv-2020-0026.
9. Кравченко С. О., Мельничук В. В., Канівець Н. С., Бурда Т. Л. Епізоотологічні особливості перебігу демодекозу собак у місті Полтаві. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2020. № 4. С. 183–188. doi: 10.31210/visnyk2020.04.23.
10. Антіпов А. А., Мельничук В. В., Коваленко О. В., Долгін О. С. Клінічний прояв отодектозної інвазії в собак. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2020. № 4. 237–243. doi: 10.31210/visnyk2020.04.30
11. Євстаф'єва В. О., Хорольський А. А., Мельничук В. В. Ефективність запропонованого способу культивування яєць нематод *Passalurus ambiguus*, що паразитують у кролів. *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гіжицького. Серія: Ветеринарні науки*. 2021. № 23 (101). С. 26-30. doi:10.32718/nvlvet10105

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

Для самостійної роботи здобувачі вищої освіти можуть користуватися наступними інформаційними ресурсами мережі Інтернет:

Yevstafieva V., Horb K., Melnychuk V., Gorb O. Differential characters of fleas of the genus *Ctenocephalides* (Siphonaptera, Pulicidae) obtained from dogs. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2021. № 12 (1). P. 65–70. doi:10.15421/022110 (*Web of Science*).

URL: <https://medicine.dp.ua/index.php/med/article/view/690>:

Лекції «Інвазійні хвороби бджіл»

URL:

[https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u104/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20\(%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%97\).pdf](https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u104/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20(%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%97).pdf)

Каталог ветеринарних препаратів

URL: <http://brovafarma.com.ua/media/katalogs/Brovapharma.Ltd-%D1%81atalogue-UA-web.pdf>